KLUCZ ODPOWIEDZI I PUNKTOWANIA ZADAŃ
W ARKUSZU KONKURSOWYM Z CHEMII DLA GIMNAZJUM
W ROKU SZKOLNYM 2013/2014

ETAP SZKOLNY

Zdający otrzymuje punkty tylko za poprawne rozwiązania, precyzyjnie odpowiadające poleceniom zawartym w zadaniach.

- Gdy do jednego polecenia zdający poda dwie odpowiedzi, (z których jedna jest prawidłowa, druga nieprawidłowa), to nie otrzymuje punktów za żadną z nich.
- Jeżeli polecenie brzmi: *Napisz równanie reakcji...*, to w odpowiedzi zdający powinien napisać równanie reakcji chemicznej, a nie jej schemat.
- Dobór współczynników w równaniach reakcji chemicznych może różnić się od przedstawionego w modelu odpowiedzi (np. mogą być zwielokrotnione), ale bilans musi być prawidłowy. Niewłaściwy dobór lub brak współczynników w równaniu reakcji powoduje utratę punktu za zapis tego równania.
- Rozwiązania zadań rachunkowych, uwzględniające inny tok rozumowania niż podany w modelu, oceniane są zgodnie z zasadami punktacji (np.: metoda – 1 pkt, odpowiedź – 1 pkt).
- W obliczeniach wymagane jest poprawne zaokrąglanie wyników liczbowych.
- Za poprawne obliczenia będące konsekwencją zastosowania niepoprawnej metody zdający nie otrzymuje punktów.

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Punktacja	Zasady przyznawania punktów	
1.	*p* – 13, *e* – 10, *n* – 14	**0 – 1**	**poprawna** odpowiedź – **1 p.** błędna odpowiedź lub jej brak – 0 p.	
2.	wskazanie piktogramu	**0 – 1**	**poprawna** odpowiedź – **1 p.** błędna odpowiedź lub jej brak – 0 p.	
3.	a. **T**; b. **T**; c. **N**; d. **T**	**0 – 1**	**4 poprawne** odpowiedzi – **1 p**. błędne odpowiedzi lub ich brak – 0 p.	
4.	Synteza – **c.** Analiza – **b.** Wymiana – **a.** i **d.**	**0 –1**	**4 poprawne** odpowiedzi – **1 p**. błędne odpowiedzi lub ich brak – 0 p.	
5.	Uczeń I., II., III. – **N** Uczeń IV. – **T**	**0 – 1**	**4 poprawne** odpowiedzi – **1 p** błędne odpowiedzi lub ich brak – 0 p.	
6.	**zielone**	**0 – 1**	**poprawna** odpowiedź – **1 p** błędna odpowiedź lub jej brak – 0 p.	
7.	wskazanie **b.**	**0 – 1**	**poprawna** odpowiedź – **1 p** błędna odpowiedź lub jej brak – 0 p.	
8.	wskazanie **II.**, **III.**, i **V.**	**0 – 1**	**3 poprawne** odpowiedź – **1 p** błędna odpowiedź lub jej brak – 0 p.	
9.	wskazanie **b.**	**0 – 1**	**poprawna** odpowiedź – **1 p** błędna odpowiedź lub jej brak – 0 p.	
10.	a. **Z**; b. **O**; c. **K**; d. **O**	**0 – 1**	**4 poprawne** odpowiedzi – **1 p** błędne odpowiedzi lub ich brak – 0 p.	
11.	*2 Al + 3 S → Al_2S_3*	**0 – 6**	Za poprawnie podane i zbilansowane równanie reakcji.	1pkt
	ok.64 g siarki		Za poprawną metodę obliczenia i wynik z jednostką, wyznaczenia masy drugiego reagenta po 1pkt.	2 · 1pkt
	Siarka, pozostało ok. 16 g		Za wskazanie składnika będącego w nadmiarze i jego masy	1pkt
	ok. 100 g Al_2S_3		Za poprawną metodę obliczenia i wynik z jednostką, wyznaczenia masy produktu reakcji po 1pkt.	2 · 1pkt
12.	***a)*** *ok. 52,5 g KNO_3*	**0 – 6**	a) Za poprawną metodę obliczenia i wynik z jednostką, wyznaczenia **masy rozpuszczonego** KNO_3 po 1pkt.	2 · 1pkt
	ok. 27,5 g KNO_3		Za wyznaczenie **masy nierozpuszczonej soli.**	1 pkt
	b) *ok.202,5 g*		b) Za wyznaczenie masy roztworu soli.	1 pkt
	ok.25,9%		Za poprawną metodę obliczenia i wynik z jednostką, wyznaczenia stężenia roztworu KNO_3 po 1pkt.	2 · 1pkt

13.	**1.** $2Na + Cl_2 \rightarrow 2NaCl$ **2.** $4\ Na + O_2 \rightarrow 2\ Na_2O$ **3.** $Na_2O + H_2O \rightarrow 2\ NaOH$ **4.** $NaOH + HNO_3 \rightarrow NaNO_3 + H_2O$ *lub* $2\ NaOH + N_2O_5 \rightarrow 2\ NaNO_3 + H_2O$ **5.** $2\ Na + H_2SO_4 \rightarrow Na_2SO_4 + H_2$ **6.** $Na_2O + CO_2 \rightarrow Na_2CO_3$ **7.** $12\ NaOH + P_4O_{10} \rightarrow 4\ Na_3PO_4 + 6\ H_2O$	**0 – 11**	Za poprawnie podane i zbilansowane równania reakcji podane w schemacie, po 1pkt.	7 · 1pkt
	A. *NaCl – chlorek sodu* **B.** *Na_2SO_4 – siarczan(VI) sodu* **C.** *Na_2CO_3 – węglan sodu* **D.** *Na_3PO_4 – fosforan(V) sodu*		Za poprawne podanie wzorów i nazw substancji po 1pkt.	4 · 1pkt
14a.	Ba^{2+} oraz OH^-	**0 - 7**	Za poprawne wskazanie obu jonów	1 pkt
14b.	$Cu(OH)_2 + 2\ HCl \rightarrow CuCl_2 + 2\ H_2O$ $Cu(OH)_2 + 2\ H^+ + 2\ Cl^- \rightarrow Cu^{2+} + 2\ Cl^- + 2\ H_2O$		Za poprawnie podane i zbilansowane równania reakcji, po 1pkt.	2 · 1pkt
14c.	$H_3PO_4 \leftrightarrow 3H^+ + PO_4^{3-}$		Za poprawnie podane i zbilansowane równanie reakcji	1pkt
14d.	Huk, (syk), (eksplozja), wydzielanie gazu, wzrost temperatury probówki		Za poprawne wskazanie przynajmniej 2 obserwacji	1pkt
14.e	$2\ Fe(NO_3)_3 + 3\ Na_2S \rightarrow Fe_2S_3 + 6\ NaNO_3$ $2Fe^{3+} + 6NO_3^- + 6Na^+ + 3S^{2-} \rightarrow Fe_2S_3(\downarrow) + 6Na^+ + 6NO_3^-$		Za poprawnie podane i zbilansowane równania reakcji, po 1pkt.	2 · 1pkt
Suma punktów		**40**		